

Tilsynserklæringen for skoleåret 2013/2014

Midtdjurs friskole.

Skolekode: 280040

Tilsynsførende Kurt Madsen - lærer på Specialcenter Syddjurs i Pindstrup

Tilsynserklæringen indeholder:

Tilsynets vurdering af elevernes standpunkt i dansk, matematik og engelsk, og hvis skolen er omfattet af friskolelovens § 8a, stk. 5, historie.

Tilsynets vurdering af, om skolens samlede undervisning ud fra en helhedsvurdering står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Tilsynets vurdering af, om skolen overholder kravet i friskolelovens § 1 stk. 2.

Frie grundskoler giver undervisning inden for børnehaveklasse og 1.-9. klassetrin, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Skolerne skal efter deres formål og i hele deres virke forberede eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre samt udvikle og styrke elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder, herunder ligestilling mellem kønnene. Skolerne kan tillige omfatte 1-årig undervisning på 10. klassetrin.

Lovgrundlag:

Det påhviler forældrekredsen at føre tilsyn med skolens almindelige virksomhed, herunder med, at skolen giver undervisning og sprogstimulering, som står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen, jfr. i øvrigt tilsynsreglerne i "Lov om friskoler og private grundskoler m.v."

Forældrekredsen træffer selv beslutning om, på hvilken måde tilsynet skal udøves.

Efter bestemmelserne i "Lov om friskoler og private grundskoler m.v." skal der desuden vælges en eller flere eksterne tilsynsførende til at varetage visse nærmere definerede tilsynsopgaver.

Det er den opgave jeg er blevet valgt til at varetage, og som jeg nu har bestridt 3 skoleår..

Da jeg sad og skrev på tilsynserklæringen sidste år, tænkte jeg, at det bliver nok meget nemmere næste år. Det er det dog ikke blevet, mest fordi jeg egentlig mest af alt har lyst til at skrive næsten det samme som sidste år, da det næsten er det samme jeg har set i år.. En god og velfungerende

skole med engagerede voksne, glade elever, et undervisningsmiljø der appellerer til nysgerrighed, og en generel hyggelig atmosfære. Altså et godt sted at være.

Det nemmeste ville jo så være bare at redigere lidt i sidste års dokument, og så læse det op igen. Det er ikke sikkert, at ret mange ville lægge mærke til det. Det har jeg nu ikke gjort... men for den opmærksomme lytter og læser vil der dog være formuleringer og tekstsekvenser der er blevet genbrugt.

Sidste års generalforsamling blev jo afholdt under, og i skyggen af lærernes lockout. Jeg ved, at der på skoler rundt i Danmark snakkes meget om, hvordan hverdagen skal komme til at hænge sammen under den nye skolereform.. Det er selvfølgelig også tilfældet her!! Hvordan Midtdjurs friskole vil tackle opgaven bliver spændende at se. Jeg ved, at der er ved at blive lavet forberedelseslokale bag lærerværelset, og der er blevet snakket og diskuteret meget om opgaven. Sidst jeg var på besøg, gav et par af lærerne udtryk for nogen frustration over, at de ikke ved ret meget om næste skoleår endnu, og derfor ikke kan komme i gang med forberedelserne og planlægningen af året.

Jeg har i løbet af skoleåret været på besøg på skolen to dage hvor jeg har overværet undervisningen ud over at jeg har været med til skolefesten. Derudover er jeg droppet ind et par gange på vej hjem fra arbejde.

Jeg har så godt som hver uge læst skolens ugebrev, og er hver gang imponeret over det arbejde der lægges i dem, og over det høje informationsniveau både med hensyn til undervisningsaktiviteter og sfo-aktiviteter. Jeg har fået årsplaner for de enkelte grupper og et samlet fagopdelt skoleskema for alle grupper og ansatte på skolen. Jeg kan se, ud af skemaerne, at skolen så godt og vel lever op til folkeskolens krav for mindstemålet af undervisningstimer i de enkelte fag. Derudaf har jeg truffet den vurdering, at eleverne får en undervisning, der fuldt ud lever op til det niveau der tilbydes i den kommunale folkeskole på givne klassetrin.

Når jeg er på tilsyn, møder jeg som regel ret tidligt. Alle ansatte, som skal undervise fra morgenen, møder i god tid inden klokken ringer ind, og der er en god stemning på lærerværelset, som bærer præg af, at der både er gensidig respekt og tillid til hinanden.

De to gange jeg har været her, har Jørgen desværre været syg, men til trods for det, er der god arbejdsdisciplin over hele linjen, såvel på kontoret som ude i klasselokalerne.

Skoledagen starter med fællessamling i aulaen, hvor eleverne sidder blandet store og små. Det gør, at de små hurtigt kommer til at kende de store, og at de store på en positiv måde fra starten accepterer og hjælper de mindre elever. Foran elevflokkens tændes stearinlys i en femarmet lysestage – den indikerer, at nu skal der være ro, og det er der. Ved begge mine besøg har der været et par forældre med ”på bagerste række”.. Jeg synes det er positivt, at man på den måde deltager i sit barns skolegang, og viser interesse for skolen – og så bliver vi jo aldrig for gamle til at lære noget, så måske får de også ny viden ved at være til stede til morgensamlingen.

Ved morgensamlingen tages der forskellige emner og temaer op. Da jeg var her i efteråret, var ugens tema meditation og bevidsthedsøvelser, og dagens emne var Tai-chi-chi-gong.

(vejtrækningsøvelser) til Tai-chi-huan. Ugen efter fik jeg at vide at temaet skulle være Kina..

Temaet da jeg var her i foråret var Kim Larsen. Eleverne hørte om Kims liv, lærte et par af hans sange, og hørte givetvis mange flere.

Jeg fik at vide, at morgensamlingen ugen efter skulle varetages af grøn gruppe. En rigtig god måde, både at inddrage eleverne i skolens hverdag, og at øve dem i at forberede sig til at skulle stå foran en forsamling, og bagefter rent fysisk at gøre det.. Jeg læste i ugebrevet et par uger efter mit besøg, at det var gået rigtig godt..

Jeg kan selvfølgelig ikke være i alle klasserne når timen starter. Der er lidt forskel på, hvordan timen startes op i de forskellige grupper. Flere steder bliver det anskueliggjort på tavlen hvilke ting der skal nås i timen – andre steder bliver det bare sagt, men i alle de klasser jeg har været i, har det set ud til, at eleverne har vidst hvad der forventes af dem, og sådan er det jo hvis der opbygges en daglig og genkendelig struktur i de enkelte fag og moduler – så kan man mere eller mindre starte hvor man slap sidst. Et enkelt sted forlod begge lærere klassen, for at hjælpe et par elever med ekstra behov i lidt mere rolige omgivelser – jeg var vel ”alene” ca. 5 min. Eleverne var fuldstændig uanfægtede, og arbejdede videre uden uro, og havde de brug for hjælp, gik de til hinanden – en rigtig god oplevelse synes jeg.

På mine rundture i klasserne, har jeg i dansk observeret og oplevet både alternative og værkstedsprægede metoder der tilgodeser de mange intelligenser via undervisningsdifferentiering. Undervisning der udfordrer eleverne på forskellige måder, som er varieret og samtidig at der er en rød tråd i det der arbejdes med. Der er dagligt læsebånd, og jeg kan se i ugebrevne at eleverne i nogle klasser også dagligt skal læse derhjemme. Læsning er jo som bekendt alle fags moder, hvorfor det er vigtigt med gode kompetencer indenfor det felt. Læsebåndet falder også helt i tråd med hvad folkeskolerne i Syddjurs kommune gør. Eleverne kan som udgangspunkt selv bestemme hvor de vil sidde eller ligge og læse, og den dag jeg var her, var de gode til at forvalte den frihed og tillid. Jeg har i ugebrevne også set, at Læseraketten igen i år bruges på skolen. Ved at bruge den, får eleverne både øvet deres læsefærdigheder, læst tekster i forskellige genrer, og udvidet deres verdensforståelse. I år handler bogen om børn i Sierra Leone i Afrika.

Der bliver stadig både produceret meget materiale og brugt meget kopimateriale. Skolen råder også over læsebogssystemer, og der bestilles materiale hjem fra Cfu (amtscentralen). Lærerværelset ”bugner” af undervisningsmateriale – jeg kan have min tvivl, om der er overblik over hvor hvad er – det ser lidt rodet ud – men måske bliver der basis for at få mere orden i det, når det nye forberedelseslokale er klar.

I såvel dansk som matematik m.fl. fag, anvendes både computer og kladdehæfter til skriftlige opgaver, hvilket både giver en varieret undervisning, og en bredere mulighed for skriftlig kommunikation for eleverne. Ingen af delene kan undværes og ingen af delene kan stå alene. I klasselokalerne er der forskellige plancher. Ved første øjekast kan enkelte lokaler virke lidt rodede, men ved nærmere eftersyn, er det relevant det der hænger. (Plancher med navneord, udsagnsord, tillægsord og egenavne). Der er både ordbøger og frilæsningsbøger de fleste steder, og eleverne er fortrolige med at bruge det. Jeg oplever meget selvhjulpne og hjælpsomme elever, som dog ikke er i tvivl om, hvor de kan hente hjælp hvis de støder ind i noget de eller deres kammerater ikke selv kan klare..

Jeg kan ikke huske, om skolen havde investeret i I-pads sidste år – men det har de i hvert fald nu, eller rettere sagt støtteforeningen har, så tak dem, og støt op om det store arbejde de gør for at skaffe nye ting til skolen.

I-pads ligger godt i tråd med hvad Syddjurs kommune bruger i folkeskolerne. I-pads har selvfølgelig nogle begrænsninger i forhold til computere, og kan ikke helt erstatte dem, mener jeg. I-pads er fantastiske til at søge hurtige oplysninger på, der findes rigtig mange gode apps, som kan gøre undervisningen spændende og varieret og de er nemme at lave små film med osv.

Jeg så, at der bl.a. bruges numbler app, matemalisk-app, kingomath-app, skriv og læs-app, og selvfølgelig har jeg ikke set alt hvad der bruges gennem året.

Skolen råder også over almindelige bærbare computere, som eleverne kan bruge, og det mener jeg er godt, da større skriftlige opgaver o.l. oftest bliver bedre på dem.. Elevernes produkter gemmes på USB-nøgler, så de kan arbejde videre på dem uanset hvilken computer de får næste gang, eller de

kan arbejde derhjemme hvis de får besked om det, eller lyst til det. Forældre har på den måde også god mulighed for at følge med, og se hvad der arbejdes med i skolen.

I matematik bruges både Faktor, Rema og kopiark m.m. i undervisningen. Computeren og undervisningsrelevante hjemmesider bruges også i det omfang det er muligt. Bl.a. har jeg set programmet Geobra i brug, en dag hvor der skulle arbejdes med cirkler.

Nogle elever har tabeller på bordene, og ellers hænger der også store taltavler på væggene i klasselokalerne.

Undervisningsdifferentiering såvel med udgangspunkt i den enkelte elevs faglige kunnen, som i forhold til forskellige læringsstile, går igen både i matematik og andre fag-lektioner jeg har overværet. Bl.a. så jeg et nyt materiale fra Gonge, som hedder puzzle-math. I al sin enkelthed er det et pusle-spil der er baseret på regnestykker..

Det er dejligt at opleve, at man på Midtdjurs friskole har fokus på engelsk helt fra de små klasser. I rød gruppe overværede jeg, at man bruger sang som indgangsvinkel til det nye sprog. En rigtig god ide.

I de ældre grupper arbejdes der med både læsetekster og skriftligt materiale i engelsk.

Grøn gruppe har kontakt til en amerikansk skoleklasse. I ugebrevene har jeg set, at der er jævnlig korrespondance, hvor der bl.a. skrives om forskellige traditioner, og sendes små videoer frem og tilbage over Atlanten. En rigtig god måde at åbne verden for eleverne, og en fantastisk måde at få anskueliggjort kulturelle forskelle. Skulle man få lyst til at vide mere, så findes link til den amerikanske skole på forsiden af Midtdjurs friskoles hjemmeside.

Jeg var i efteråret med på udeskole. Derude i bakkerne er eleverne rigtig meget fysisk aktive, de lavede skuespil/rollespil og fik både dansk og matematikundervisning, alt sammen næsten på en gang. I matematik var dagens emne division, og eleverne havde gruppevis fået en håndfuld fyrretræsnåle, som de skulle dele i lige store dynger. Der skulle tælles 60 nåle op, og bagefter skulle de deles i 12 dynger, og man inddrogede kristendommen og de 12 apostle i snakken. Bagefter lavede de hospitalstik, og snakkede om "den barmhjertige samaritan" og det at hjælpe hinanden. Ideen med at eleverne skal være ude læner sig også meget op ad den nye skolereform, som bl.a. har en målsætning med mere bevægelse, og mere understøttende undervisning, noget udeundervisningen i meget høj grad giver mulighed for. (se link og tekst fra UVM)

UNDERSTØTTENDE UNDERVISNING

Med folkeskolereformen kommer en ny aktivitet - den understøttende undervisning. Den skal sikre, at eleverne møder endnu flere forskellige måder at lære på, at de har tid til faglig fordybelse, og at de får mulighed for at arbejde med et bredere udsnit af deres evner og interesser. Det skal bidrage til at hæve det faglige niveau.

<http://www.uvm.dk/Den-nye-folkeskole/En-laengere-og-mere-varieret-skoledag/Understoettende-undervisning>

Midtdjurs friskole er altså egentlig lidt foran lovgivningen på den front.. Faktisk er skolen vist den skole der har været med i udelivskonceptet længst, hvis man tæller Bauneskoletiden med..

Bevægelse er der også masser af i frikvartererne, hvor jeg ser at alle elever skal ud. Der er god aktivitet både i skolegården og på fodboldbanerne, og for mig at se minimalt med konflikter. I efteråret blev der holdt forskudt pause for grøn gruppe, da det passede bedst med undervisningen den dag. Det tog alle i stiv arm, og ingen lod til at være forstyrrede af, at de andre elever fik frikvarter da grøn skulle i gang med undervisningen igen..

Frugtordningen i 10-pausen er en rigtig god ide, som eleverne sætter stor pris på. Ud over at de får noget sundt at spise, så giver den dem det lille energitilskud der måske gør, at de bedre kan koncentrere sig i timerne frem til middag/spisefrikvarteret. Også det skal støtteforeningen have æren for!!

Der er fint rent i klasselokalerne, ja faktisk over hele skolen. Eleverne sætter deres udefodtøj i bakker på gangen (en rigtig god ide) men selvfølgelig kan der virke lidt rodet på den lange gang. Nogle jakker har det jo med ikke at hænge så godt på knage som andre!!

I en af klasserne var der en stol der knirkede, da jeg var her i efteråret. Straks fandt læreren en WD-40-oliespray, og så var det problem løst.. På lignende måde tror jeg, at mange små hverdagsproblemer-opgaver løses af den der ser det først. Det er en god ånd at leve efter – ikke bare tænke: ”det er ikke mit problem/min opgave”.. Overfor eleverne er der også god læring i at man handler ”når noget knirker”..

På mine besøg er jeg som regel også lige forbi elevtoiletterne. Hver gang har de fremstået rene, pæne og klar til brug..

Til skolefesten sidste år oplevede jeg, hvordan hele skolen tog del i skuespillet Alibaba og de fyrretyve røvere. En god måde at inddrage de kreative fag. Der var lavet masser af kostumer og kulisser og der blev sunget og spillet.

På Midtdjurs friskole forberedes eleverne til at leve i et samfund med frihed og folkestyre, og forberedes til at være medbestemmende, tage medansvar og kende de rettigheder og pligter der er i et demokratisk samfund.

Som eksempel kan nævnes, at der på Midtdjurs friskole er et elevråd. Eleverne er gode til at vente på tur med at sige noget, og de lærer at markere med håndsoprækning når de vil sige noget. Det er i øvrigt mit indtryk at eleverne har gensidig forståelse og respekt for hinanden i faktisk alle de lektioner jeg har overværet. Det er som tidligere nævnt mit indtryk, at alle trives godt på skolen, og en af de vigtigste grundelementer i et godt læringsmiljø er trivsel – trives man, er man glad når man skal i skole om morgenen, og når man kommer hjem fra skole, så bliver læring og personlig udvikling meget nemmere..

Forberedelse er jo blevet lidt et ”fy-ord” i dagens Danmark, men jeg kan se, at der bruges rigtig meget tid på forberedelse her på skolen. Jeg har ved selvsyn, og via mine samtaler med de ansatte set, at der her på Midtdjurs friskole bliver produceret meget eget-materiale, der både tager de mange intelligenser og undervisningsdifferentiering alvorligt, og jeg har både set og hørt, at lærere og pædagoger sidder efter normal arbejdstid såvel på skolen, som derhjemme og producerer UV-materiale, som både bruges i egen undervisning, men også deles med kollegaer.

Jeg er godt klar over, at mine besøg og observationer på skolen kun giver øjebliksbilleder, men det er min fornemmelse, at der er god progression og udvikling i alle fagene og på alle klassetrin. Der er en god stemning både på lærerværelset og i klasselokalerne og der er gensidig respekt og forståelse for hinanden såvel på lærerværelset som i klasselokalerne. Alle kender hinanden lige fra den yngste elev til den ældste medarbejder. På de dage, hvor jeg har været på besøg, har der hersket en ualmindelig god tone, både præget af faglighed og objektivitet, men også med plads til humor og

små drillerier. Der er stor fortrolighed overfor de voksne fra elevernes side, og ingen virker til at ”gå alene rundt” eller være utrygge eller ensomme.

Generelt føler jeg mig rigtig godt tilpas når jeg kommer på friskolen her. Når jeg er på besøg på skolen, kigger jeg ikke kun efter undervisning, UV-materialer og elev-produkter!! Jeg ser/føler rigtig meget på stemningen, tonen og ånden, for hvis den er god, så skal indlæringen nok komme. Jeg føler, at der er en rigtig god ånd og tone såvel elev-elev, elev-voksen og voksen-voksen imellem.. Jeg ser et engageret og stabilt personale, som ser ud til at trives i hverandres selskab. Der bliver udvekslet materialer og erfaringer, og det ser ud til, at der generelt er en meget hjælpsom ånd. Elever som ansatte er glade og imødekommende. Børnene vil rigtig gerne snakke med mig, og fortæller glade og stolte både om deres skole og det de laver. Alle jeg har snakket med, har givet udtryk for, at de synes, at Midtdjurs Friskole er en god skole, bl.a. fordi den er lille og overskuelig, og alle kender hinanden. Det ville selvfølgelig være ønskeligt, om der var lidt flere elever på skolen.. Næste skoleår bliver der lidt flere, som der ser ud nu, for ifølge Jytte er der kun 5 elever der forlader skolen, og 12 nye der starter, så det er et godt skridt i den rigtige retning.

Jf. bekendtgørelse nr. 891 af 08.07.2007 om friskoler og private grundskoler, kan jeg som ekstern tilsynsførende erklære, at elevernes kundskaber og standpunkt i dansk, regning/matematik og engelsk, samt skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering står mål med det der kræves og tilbydes af/i folkeskolen.

Midtdjurs friskole kan nu snart fejre 4-års-fødselsdag. I har bevist jeres overlevelsessevne og berettigelse, og jeg håber, at det gør at forældre fra Kolind, Ryomgård og andre af de omkringliggende byer og deres opland kigger denne vej, og i fremtiden vil sende flere elever denne vej.

Det er min fornemmelse, at I som forældre kan være overordentlig trygge ved at sende jeres børn i skole på Midtdjurs Friskole. I har en flok ansatte, som vil børnene det bedste, så husk at give dem et klap på skulderen en gang imellem.

Jeg ser frem til at komme på besøg også næste år. Jeg glæder mig faktisk lidt hver gang Pas på hinanden – jeres værdier – og jeres elever.

Som tilsynsførende
Kurt Madsen